

Kinizsi Terv

Nagyvázsony fejlesztési programja

Kivonat a Kinizsi Kör alapidokumentumából

A Kinizsi Kör célja Nagyvázsöny elsősorban turisztikai fejlesztésének támogatása illetve javaslatokkal történő ellátása, szakmai segítése. A kerekasztal-szerű tömörülés a cél érdekében javaslatokat fogalmazott meg, amely a Kinizsi Terv munkanevet kapta. Ennek kivonatát tartja az olvasó most kezében.

I. Előzmény, alapok

A Kinizsi Terv alapjai a Nagyvázsönyi Kinizsi Program, mely az alábbi alapokra, stratégiai elemekre építi fel Nagyvázsöny gazdasági fejlesztését:

- I. Turisztikai Stratégia
- II. Infrastrukturális stratégia
- III. Szervezet- és intézményfejlesztési stratégia
- IV. Közösségépítő stratégia
- V. Környezetvédelmi stratégia
- VI. Takarékosági és válságkezelői stratégia

A Kinizsi Terv további alapját képezi a Nagyvázsonyi Értékleltár, amely az alábbi főbb elemek mentén veszi számba Nagyvázsony értékeit (a teljes dokumentum letölthető a www.nagyvazsony.hu honlapról):

VII.	Szellemi, tárgyi emlékek
VIII.	Alapinfrastruktúra
IX.	Természeti értékek
X.	Egyéb attrakció
XI.	Programok, kulturális rendezvények, élő hagyományok
XII.	Személyiségek szerepe
XIII.	Településtörténet
XIV.	Civil közösségek
XV.	Nemzetközi kapcsolatok

Nagyvázsony kiemelt történelmi településként éli meg jelenét és kitörési pontként tekint a helyi értékekre, a felvázolt stratégiai elemekre valamint a helyi gazdasági élet szereplőire: kis- és középvállalkozások, kismesterségek képviselői valamint a kulturális ill. turisztikai szegmensre és épített örökségére, ezen belül műemlékeire és az ófalura. Ez utóbbi a Kinizsi Vár – Szt. Mihály-hegyi pálos kolostor kiemelt műemlékei mentén, a Faluközpont – Völgypark – Vázsonyi Séd között elterülő terület. Az ún. ófalu a XVII-XVIII. században kialakult ősi, domboldali településszerkezettel és XVIII-XIX. sz-i épületekkel Kárpát-medencei szinten is egyedülállóan megőrzött falukép, melynek megmentése, visszaépítése és új funkciókkal történő megtöltése kiemelkedő kulturális lehetőség, gazdasági megújulást és fenntartható fejlődést jelent Nagyvázsonynak és térségének.

A fejlesztés az alábbi területekre kiemelkedően támaszkodik:

- Vidéki megújulás a megújuló Magyarországon
- Kreativitás és Balaton-felvidéki hagyományok
- Természeti és kulturális erőforrásokra épített gazdaságfejlesztés
- Foglalkoztatás, fenntartható fejlődés

ÉLŐ TÖRTÉNELEM – DÉDSZÜLEINK VILÁGA AZ ÓFALUBAN

A Kinizsi Kör tagjai közül sokan szorgalmazták, hogy a Kinizsi Terv fő eleme, „zászlóshajó” elképzelése legyen az ófalu lehető legautentikusabb visszaépítése ill. visszaépíttetése és az épületek egy részének új tartalommal történő megtöltése. Ide visszavarázsolható XIX. sz. végi – XX. század első felének hangulata, élő és életteli teli, lakott, tehát egész évben működő, attrakciókban bővelkedő faluja.

Ennek jó alapját jelenti, hogy az érintett területen számos portán kezdődtek meg turisztikai szolgáltatások köz- ill. magántulajdonban (néprajzi ház, kemencés ház, rézműves műhely, kovácsműhely, vendégház, hagyományos porta stb.). A meglévő attrakció-kezdeményezések mellett több porta tulajdonosa fiatal szellemiségű vállalkozó, aki nyitott és érdekelt is egy, a környezetében zajló megújulásnak (alternatív energia-szakember, turisztikai szakember, villanyszerelő szakember, kemenceépítő, gazda stb.). Őrájuk, mint lehetséges motorra, projekt multiplikátorokra tekinthetünk. Ugyancsak jó reménységgel fordulunk a külföldi tulajdonosokhoz, akik szép példákkal jártak elő a nem mindenütt teljesen autentikus, de ízléses és az eredeti formákra törekvő épületrenoválásokkal.

Szükséges a projekt keretében, annak fő részeként az ófalu házai közül minél többet az önkormányzati cég által felvásároltatni ill. és teljesen eredeti formában visszaépíteni, eredeti formájukat visszaadni. Nem cél, hogy egy skanzenné változzon a falu, hiszen ez egy élő település. A cél, hogy visszaállítsuk az eredeti faluképet, hogy a turista azt érezze – ahogy kiszáll a kocsijából –, hogy az első pillanattól valamiféle időutazásban van része. Minden

egy-egy házból lehet régi magyar mesterségeket bemutató, működő mesterségek udvarát nyitni. Az épületek között lehet egy-egy régi hangulatú kereskedés, de akár patika és egyéb egykor volt falusi szolgáltatások ill. alkalmasak lehetnek a porták falusi vendégfogadó házak kialakítására, a hagyományos falusi porták megjelenítésére jószággal, minicsordával stb.

Erre alapot teremt, hogy a területen a házak több, mint fele eladó, megvásárolható. Az önkormányzati ill. önkormányzati cég tulajdonba kerülő épületek autentikus átalakítást, infrastruktúrális fejlesztést követően ki- ill. hosszú távra bérbeadható olyan üzemeltetőnek, aki a felsorolt szolgáltatások valamelyikét a várkörnyezet és a megelevenedő múlt hangulatában üzemelteti. Számíthatunk itt a helyi erőkre (helyben élő már említett vállalkozók), de ide települni szándékozó, rendezett életvitellel bíró nagycsaládosokra (pl. kézművesek stb.) is. A magántulajdonban maradó épületek tulajdonosai pedig segítséget kapnak az eredeti arculat, de minimum a homlokzat visszaépítésére. A legfontosabb szempontok: turisztikai szolgáltatás, megbízhatóság, tisztaság, üzleti hozzáállás és maximális ragaszkodás a korhű elemekhez, megjelenéshez.

A TÉRSÉG ŐRIZŐJE – ÉLŐ RENESZÁNSZ: a Kinizsi Vár

A vár állagmegőrzésének kiemelt eszköze a toronytető vagy toronyszigetelés megfelelő kialakítása. A vár új kiállító- és akár konferenciateret lehet a palota eredetihez lehető leghűbb visszaépítése, a vár előtti fogadótér és az egykori külső várárok és várkapu kialakítása.

Beadás alatt, elbírálás előtt áll a LEADER-programban benyújtott, Vár melletti épület, az ún. Kirendeltség-épület megújítása, amely mini-látogatóközponti funkciót tölthet be minőségi kereskedelmi egységgel.

Sajnos a vár szűk terei alkalmatlanok nagyobb turisztikai rendezvények megrendezésére. Ezért szükséges a vár melletti terület rendezvénytér, szabadtéri színpad kialakítására.

Mindezeket természetesen a Műemlékvédelemmel történő szoros együttműködésben lehet megvalósítani.

PÁLOS KOLOSTOR

– a magyar zarándokút kapuja

A projekt célja, hogy a pálos kolostor monumentális romjaival Nagyvázsony kiinduló állomása legyen a Hévízig húzódó pálos zarándokútnak (közte több állomás). Ez az útvonal gyalogosan egy bő hétvégével, lóháton, kerékpárral szűk hétvége alatt, gépjárművel egy bő nap alatt vagy laza két nap alatt járható be. A pálos zarándokút-elképzelés kidolgozását támogatja Márffy Gyula érsek atya és Bátor Botond pálos rendfőnök is. Természetesen a pálos zarándokút a fizikai, kulturális kiránduláson túl bizonyos elemek beépítésével,

feltételek teljesítésével lelki, szellemi feltöltődés is lesz a rajta végigvonuló vándoroknak, zarándoknak.

A romok konzerválása, állagmegőrző munkálatai és új tartalommal történő megtöltése azonban elengedhetetlen feladat. Ilyen új feladat lehet az infrastruktúra kivezetése, a templomtér alkalmassá tétele szabadtéri koncertek, misék befogadására és a kolostorkert megépítése gyógynövényekkel, csobogókkal, pihenőkkel.

FŐ TÉR – csobbanó víz...

A település főként fiatalokat, fiatal felnőtteket mozgató alapítványa, a Pontes Alapítvány több helyi szervezettel és intézménnyel közösen adta be azt a Leader-pályázatot, amely a településközpont megújítását tűzte ki célul. Ennek a projektnek köszönhetően megújul a faluközpont első üteme (park). Ezt követően kikerül onnan az autóbusszforduló ill. épül meg új helyen az Egészségházzal szemben, így sétaterré alakulhat a településközpont, amely egyben az ófalu egyik fontos végpontja is. Ide csatlakozik egy Balaton felé elhúzódó járdaépítés terve is, amely egyben kerékpárút kivezetés is a Magyar Tenger irányába. Ahogy a csobbanó víz hullámai szép lassan eljutnak a tavacska partjáig, úgy terjed el a rendezett fő tér hangulata falunk határáig.

KÖZÖSSÉGI ÉS TURISZTIKAI KÖZPONT

A tervek szerint a teljesen újjáépített ún. Kisiskola tetőtér-beépítéssel alkalmassá válik turisztikai és kulturális intézményként funkcionálni, hiszen a két kisteremmé osztható színház- és konferenciaterem, a büféhelyiség, a fogadótér és a tetőtéri közösségi helyiségek kiszolgálják az interaktív várlátogatási igényeket (idősek, mozgássérültek, kisgyermekek), helyet adnak kiállításoknak, szimpóziumoknak, konferenciáknak, szakmai rendezvényeknek, turisztikai eseményeknek, nyári fő- és évközi kisrendezvényeknek. Terveink szerint az épület a benne található internet-kávézó bevételeiből és a konferenciaturizmus bevételeiből, családi rendezvények bevételeiből (esküvők stb.) képes lesz fenntartani magát.

DR. HORVÁTH BALÁZS EMLÉKSZOBA – a vidéki rendszerváltás kiállítása

A volt rendőrségi épületben (faluközpont) helyezzünk el a Helytörténeti Gyűjtemény egyre gazdagabb anyagát és a dr. Horváth Balázs emlékszobát. Dr. Horváth György, a Veszprém Megyei Bíróság elnöke, Balázs ikertestvére 2008-ban adta át azt a nagyon gazdag anyagot, amely az első szabadon választott kormány belügyminiszterének, a térség évtizeden át képviselőjének dokumentumai, eszközei és egyben a vidéki rendszerváltás hangulatának tárgyi emlékei.

LOVASPÁLYA FEJLESZTÉS ÉS IDŐUTAZÁS PULÁIG

A falu határában kiépített parkolóktól a turisták kisvonattal és omnibusz-járáttal juthatnak be az ófaluba és a kiemelt látnivalókhoz, de lehetőségük van a környék romjait valamint a varázslatos aprófalut, Pulát ill. a magánérőből épülő tavat és élményparkot lóvasúttal is megközelíteni. Ugyanez a pálya használható kötött rendben hajtánypályaként is, amellyel egy-egy család tud eljutni a felsorolt látnivalókhoz. A Völgyparkban lévő megújuló lovaspálya, horgásztó, tenispálya kiinduló pontja a járatoknak.

MAGÁNERŐS BERUHÁZÁSOK

Családi szálláshely és középkori fürdőház
 Szállodaépítés, amely főként családos vendégekre koncentrálni kínál minőségi szálláskörülményeket, foglalkoztatókkal, játszódvarral, háziállatokkal. A fejlesztéshez tartozik egy, a falusi turizmus minden résztvevője által igénybe vehető ún. Lovagi fürdőház kihasználva az alginit erőt adó hatását. A kis fürdőház a Balaton-felvidéki mosóházak mintájára megépülő középkori hangulatú szolgáltatás.

Sportrepülőtér a Kab-hegy alján

Sport- és vitorlázó repülőgépek fogadására alkalmas gyepes repülőtér közösségi fogadóházzal, hangárral, kiszolgálóelemekkel.

Az engedélyeztetési eljárás alatt lévő **tó és élmenypark** és az ófalu között kialakítandóak tanösvények, sétányok, kerékpárral, fogattal, lóháton bejárható erdei utak.

Mindhárom fejlesztéshez magántőke csatlakozik multiplikálva a térség turisztikai fejlesztését, munkahelyeket teremtve.

NEM TURISZTIKAI BERUHÁZÁSOK

Az újfalu falusi turizmusnak is helyet adó több utcája megfelelő alapozás és burkolás nélkül készült el, ahol az utak, árkok felújítása szükségessé vált. Ugyancsak halaszthatatlan a turizmust is kiszolgáló Egészségház korszerűsítése.

Kinizsi Kör – a közösség malomköve...

KINIZSI KÖR

A Kinizsi Kör-t *Matolcsy György* kezdeményezésére *Fábry Szabolcs* polgármester hívta életre. A település nagyrendezvényeivel a sajátos magyar falusi élet és a történelmi hagyományok megőrzését tűzte ki célul, amely köré a Kinizsi Terv fejlesztése megfelelő, sajátos és Kárpát-medencében egyedülálló, élő, lakott, eleven hangulatot varázsol.

A kiadvány elkészültéig a következő személyek vettek részt munkájában:

Antall Bernadett, Nagyvázsony Térség Turizmusáért Egyesület; Bálint Gábor Balázs, Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat nemzetközi projektvezetője; Bátor Botond, Magyar Pálos Rend tartományfőnöke; Bernáth Ildikó országgyűlési képviselő; Bleha Annnamária, pályázati szakember; Csebi Pogány Péter, Nagyvázsonyi Német Kisebbségi Önkormányzat elnöke; Csizmadia Norbert; Csurgó György vállalkozó; D. Horváth Gábor, Magyar Nemzet, főszerkesztő helyettes; Dobos Krisztina, volt államtitkár, oktatási szakember; Fábry Szabolcs, polgármester; Fürjes Balázs, ingatlanfejlesztési szakember; Győrffy Villám András, Magyar Huszár Hagyományőrök Egyesületének elnöke; György Balázs pékségtulajdonos; Dr. Horváth Zsolt országgyűlési képviselő; Henn Ferencné körjegyző; Henn Zsolt műszaki vezető; Hock Ferenc lovasvállalkozó; Izsó Tamás kemenceépítő; Jáger János vállalkozó, kalandpark-tulajdonos; Lakatos Antal, Kinizsi Bank elnök-tulajdonosa; Lendvay Endre, szervezetfejlesztési szakember; Litkay Gergely, Dumaszínház vezetője; Magasi József vállalkozó; Matolcsy György, gazdasági miniszter (1998-2002); Márczi Dezső, repülőgép-kereskedő; Márta István, színházigazgató, a Magyar Fesztivál Szövetség elnöke; Máté Géza, Nemzeti Örökségvédelmi Hivatal területi referense; Mekler Norbert vállalkozó; Molnárné Csausz Júlianna fejlesztési tanácsadó; dr.Nyuzó Péter jogász; Palotás József, képzésközpont-igazgató; Pálfalvi Jenő, Tungsram Telesys Kkt. tulajdonosa; Piltmann Miklós, vállalkozó; Porcsalmy Zoltán, építésmérnök, irodavezető (KÉSZ), repülőoktató; Rákay Philip, kommunikációs szakember; Resperger István képviselő; Stefanovitsné Sipos Mária programszervező; Tatay Ágnes, a Kinizsi regény szerzőjének lánya; Tarsoly Zsanett, turisztikai egyesület és Tarsoly Kovácmúzeum képviselője; Tupcsia Péter várkapitány; Varga István, Magyar Adófizetők Országos Szövetségének alelnöke; Wágenhoffer Zsombor, Állattenyésztők Országos Szövetségének elnöke; Zsebe Attila, vállalkozó.

www.nagyvazsony.hu

Szerkesztették:
Fábry Szabolcs és Klesitz Róbert
Nyomtatás:
Viza Kft. Veszprém
www.vizastudio.hu